

Kanunyň ýerine ýetirilişi

Category: Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Kanunyň ýerine ýetirilişi KANUNYŇ ÝERINE ÝETIRILIŞI

Mälikşa Seljuklynyň parasatly weziri Hoja Nyzamylmülk özüniň «Siýer-el-mülk» («Syýasatnama») atly kitabynda şeýle bir bolan wakany gürrüň berýär: Bir gije Ýemin-ed-döwle soltan Mahmyt Gaznawy özüniň ýakyn adamlary bilen meýlis gurup şerap içýärler. Şol meýlisde elli müň goşunyň serkerdesi we örän batyr serdar bolan Aly Nuştekin hem bar eken. Meýlis gijäniň ýaryna çenli dowam edýär. Nuştekin şerap içip mes bolýar. Şol ýagdaýda şadan rugsat sorap, öýüne gitmekçi bolýar. Soltan oňa mes halatda daş çykmazlygy, şol ýerde galyp, dynç almaklygy maslahat berýär, çünki eger şu ýagdaýda şäher polisiýasy seni görse we mesligini aňsa, şerigat kanuny esasynda saňa çybyk urýar we abraýyňy döker, men bolsam bu barada hiç bilmerin diýýär. Özüniň mertebesine we şan-şöhratyna buýsanýan Nuştekin bu söz örän agyr degýär we şäher polisiýasy onuň öňüni tutmaga jürehet eder diýen oý onuň kellesine-de gelmän, gitmäge höwes bildirýär. Soltan hernäçe galmagarazy etjek bolsa-da, peýda bermeýär. Soltan näalaç rugsat berýär.

Aly Nuştekin atly nökerleri we hyzmatkärleri bilen öýüne tarap ugraýar. Tötänden, şäher polisiýasynyň başlygy özüniň ýüz atly we pyýada adamlary bilen oňa gabat gelyär. Haçan-da, ol Nuştekini mes ýagdaýda görende; ony atdan düşürmäge buýruk berýär, özi bolsa atdan düşüp, asla çekinmän, ýaňkyny oturdyp öz eli bilen çybyk urýar. Nuştekiniň atlylary we ýoldaşlary bu ýagdaýy görýärler, emma geplemäge milt edip bilmeýärler. Şol ýagdaýda Nuştekini öýüne äkidýärler. Ýolda barşyna ol «her kim soltanyň permanyna gulak asmasa, jezasy şudur» diýýär. Ertesi gün soltanyň huzuryna baranda, köýnegini çykaryp, çybyk zerarly ýara bolan arkasyny soltana görkezýär. Soltan ýylgyryp:

– Eger mundan beýläk şeýle derdesere duçar bolmajak bolsaň, mes halatda öýden çykmazlyga äht et – diýýär. Çünki kanun üçin

uly, kiçi, baý, garyp hemmeler deňdir. *Eger-de ýurtda kanunyň öňünde emir we ýesir, baý we pakyr, uly we kiçi deň bolmasa, adalat Gününüň şöhlesi hiç haçan ol ýurda düşmez we ösüş nury onuň özbaşdaklyk we asudalyk meýdanyny ýagtylandyryp bilmez.*

Pars dilinden terjime eden: Aşyrpur MEREDOW. Halk döredijiligi we rowáatlar